



Nemirtingas Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris J. Karutis

Tragiškoje Lietuvos valstybės istorijoje nemažai asmenybių paliko itin ryškius pėdsakus. Labai daug iškilų istorinių asmenybių gimė Panevėžyje. Kad ir Jonas Karutis, savanoris, kūręs Lietuvos kariuomenę.

Elena MARKUCKYTĖ
Donatas PILKAUSKAS

XX amžiaus pradžioje lietuvių pastangas atkurti nepriklausomą valstybę lėmė tautos valia ir apsisprendimas dėl valstybinio gyvenimo. Lietuvos Taryba sugebėjo tinkamai išnaudoti palankią Lietuvai tarptautinę konjunktūrą (naujos tautinės valstybės kuriasi, didžiosios daugiatautės imperijos byra), susiklosčiusią 1918 m. pradžioje. Būtent 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba priėmė nutarimą, skelbiantį Lietuvą nepriklausoma valstybe. Pasirašius aktą Lietuva nebebuvo vien geografinė sąvoka, prasidėjo kova už kultūrinį, ekonominį, politinį savarankiškumą, už Vasario 16 d. akte paskelbtas vertybes. Tuo metu tebevyko Pirmasis pasaulinis karas, Lietuvai buvo okupavusi kaizerinės Vokietijos kariuomenė. 1918 m. lapkritį Vokietija kapituliavo, jos kariuomenė ėmė trauktis iš Lietuvos teritorijos. Tuo pačiu metu į šalį ėmė plūsti Raudonosios armijos daliniai. Lietuvos Vyriausybė, vadovaujama Mykolo Sleževičiaus, gruodžio 29 d. paskelbė kreipimąsi į Lietuvos gyventojus, kviesdama stoti savanoriais ginti savo valstybę. Lietuvos savanoriai gynė jauną valstybę, kovose su Raudonąja armija juos parėmė vokiečių kariuomenės daliniai.

Vienas garsiausių Panevėžio krašto savanorių, prisidėjęs prie Lietuvos kariuomenės kūrimo, - Jonas Karutis, gimęs 1900 m. kovo 23 d. Panevėžio apskrities Ramygalos valsčiaus Jovaišių kaime. Vos vienuolikmetis Jonas liko be motinos, augo su broliu Mykolu ir seserimi Veronika. Šeima turėjo apie 40 ha žemės, galėjo verstis žemės ūkiu, tačiau 1919 m. sausio 8 d. J. Karutis su savo tėvu, taip pat Jonu, stojo savanoriais į Lietuvos kariuomenę Ramygalos miestelyje. Vos po kelių mėnesių kariuomenėje devyliolikmetis vaikinas buvo paskirtas skyrininku (vėliau - būrininku) Panevėžio srities apsaugos būrio kulkosvaidžių kuopon. 1919 m. rugpjūčio 31 d. kovose su bolševikais buvo sužeistas. Neteko akies, tačiau grįžo į tarnybos vietą tęsti kovos. Tarnaudamas Panevėžio atskirajame batalione, kovojė su bermontininkais, bolševikais ir lenkais. Už kovinius nuopelnus apdovanotas I ir II laipsnio Vycio kryžiais. Asmenų, apdovanotų dviem



► DRAUGAI. Savanoriai su daktaru Jonu Basanavičiumi



► PAGARBA. Lietuvos kariuomenės savanoriai, apdovanoti Vycio kryžiais (pirmas iš kairės sėdi Jonas Karutis)

Vycio kryžiais, besikuriančioje Lietuvos kariuomenėje buvo vos kelios dešimtys.

1919 m. rudenį J. Karutis dėl sužeidimų paleistas į atsargą, nuo 1922 m. dirbo Karo muziejuje. Ta-

čiau ir tada savanoris jautė, kad reikia kovoti už savo Tėvynę - 1923 m. jis dalyvavo Klaipėdos sukilime, buvo apdovanotas Klaipėdos išvadavimo medaliu. Vėliau, nuo 1925 m., vyras dalyvavo vol-

demarininkų veikloje, buvo 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo dalyvis, voldemarininkų ginkluotojo sparno "Geležinis vilkas" Centrinės Kauno kuopos vadas, kurį laiką redagavo voldemarininkų laikraštį "Tautos kelias".

1929 m., pašalinus ministrą pirmininką A. Voldemarą, iš Kauno ištremtas ir J. Karutis. Tuomet jis su šeima apsigyveno gimtojoje Ramygaloje. 1932 m. atkūrus voldemarininkų laikraštį "Tautos balsas", į Kauną grįžo ir J. Karutis - laikraščio redaktorius ir leidėjas. Tais pačiais metais Kaune, J. Staugaičio gatvėje, jis pasistatė itin modernų namą, kuriame gyveno su žmona Julija Gražyte bei dviem sūnumis Rimgaudu ir Gediminu. 1934 m. voldemarininkų laikraštis "Tautos balsas" vėl uždarytas, o J. Karutis ištremtas į Ramygalą.

1935 m. J. Karutis baigė Kauno Vytauto Didžiojo universitetą Humanitarinių mokslų fakultetą ir tapo diplomuotu literatu-žurnalistu. Įgijęs išsilavinimą, jis vėl aktyviai dalyvavo Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos veikloje, Lietuvos laisvės kovų dalyvių invalidų sąjungos veikloje, buvo Lietuvos karo invalidams šelpti komiteto pirmininkas. Laikraščiuose daugiausia rašė vidaus politikos klausimais.

Už tai, kad dar studijų metais J. Karutis dalyvavo pučė prieš A. Smetoną, 1935 m. spalio 25 d. buvo suimtas ir karinio tribunolo nuteistas mirties bausme. Vėliau

bausmė pakeista katanga iki gyvos galvos, tačiau 1938 m. balandžio 18 d. dėl ligos jis paleistas į laisvę. J. Karučiui kalint, pasikėsinta į šeimos namą Kaune - jis buvo konfiskuotas ir parduodamas iš varžytynių. Tačiau visas baigėsi laimingai: Amerikoje gyvenęs J. Karučio žmonos brolis namą nupirko ir padovanojo savo sesers šeimai.

Vėliau J. Karučio šeimos laimė truko vos penkerius metus - 1940 m. birželio 15 d. į Lietuvos teritoriją įžengė okupacinė Raudonoji armija. 1940 m. liepos 11 d. sovietinės valdžios Valstybės saugumo departamento direktoriaus Antano Sniečkaus įsakymu buvo pasirašytas arešto orderis, ir jau kitą dieną, liepos 12-ąją, J. Karutis areštuotas. Ramygalos miestelio gyventojai rinko parašus ir prašė J. Karutį paleisti, tačiau 1941 m. jis vis tiek buvo nuteistas 8 metams nelaisvės, apkaltintas veikęs prieš darbo laudį ir revoliucinį judėjimą, jam prikištas fašizmo propagavimas. Po teismo savanoris buvo nusiųstas į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą, tačiau jį su kitais kaliniai išlaisvino 1941 m. birželio sukilimo dalyviai. Deja, J. Karučio sveikata jau buvo palįsusi: ilgai gydėsis Vokietijos ligoninėse, jis mirė 1943 m. balandžio 11 d.

Lietuvos kariuomenės kūrėjo, savanorio J. Karučio atminimą būtų užpuosčiusios dulkės, tačiau po daugiau nei keturiasdešimt metų, buvo suimtas ir karinio tribunolo nuteistas mirties bausme. Vėliau

renovacija - tai ne vartotojų, o monopolininkų gnyimas.

ŽALGIRIS

Nr. 65

Jo įsitikinimu, mūsų tautos dvasinė savijauta prasta dėl to, kad ne mokame didžiuotis savo tauta, pamiršome amžinąsias vertybes ir nebesuvokiame, kad alkančiai sielai pasotinti neužtenka tik daiktų.

- Ar jūs pats laikotės Konstitucijos nuostatų?
- Stengiuosi tai daryti, bet jei kasdien galvosi apie įstatymus, gyvenimas praras žavesį. Geriausia vadovautis principu, kad viskas leidžiama ir tik kai kas draudžiama. Skaudu, kad nors prieš įstatymus visi lygūs, yra ir lygesnių. Suprantu, kad teismų sprendimams reikia paklusti, bet jei gyvenčiau arčiau Garliavos, būčiau važiuojęs ir kartu su kauniečiais siuntęs signalus prezidentei, Seimui ir Vyriausybei, kad nepasitikiame teisės saugos sistema. Neskaudu, kad šie signalai nepasiekė prezidentės, Seimo ir Vyriausybės, tačiau garliaviečiai, kaip visuomenėje yra įtampos, bevilčiųkumo ir bejėgiškumo. Akis bado per dvidešimt metų nesutvarkyti dalykai. Aukštųjų mokyklų savivalda yra anarchija. Mano dukra studentė. Argi normalu, kad iš 200 studentų dar prieš rinkimus paperka politikų ir partijas, todėl jie turi už parą atidirbti jiems, o ne piliečiams. Nevykdoma ir valstybės prievolė ginti vartotojų interesus. Keliskart pabrangęs šildymas, nepradedama ir per menkai remiama daugiabučių

Geriausio Lietuvos Konstitucijos žinovo tarp šalies gyventojų titulą laimėjęs Juozo Tumo-Vaižganto ir knygnešystės muziejaus Ustronėje darbuotojas filosofas, tolimas garsiosios "Postilės" autoriaus kunigo Mikalojaus Daukšos giminaitis pavėnėžietis Audrius Daukša tvirtina, kad jau esame susitaikę su kasdieniu Konstitucijos pažeidinėjimu.



Kas išbalansavo Temidės svarstyklės?

Sunku įgyvendinti nuostatą, kad šeima yra valstybės ir visuomenės pagrindas. Tai labai gražu, bet iš tikrųjų šeimos nesijaučia saugiai, todėl negimdo vaikų. Jei ši nuostata būtų įgyvendinta, nebūtume nykstanti, emigruojanti tauta. Tačiau mūsų Konstitucijoje yra labai gražių dalykų. Tai tėvų pareiga auklėti vaikus dorais piliečiais ir išlaikyti juos iki pilnametystės. Vaikų pareiga gerbti tėvus, globoti juos senatvėje ir tautiškai ekonomika dar labiau suklestėti, valstybės ižde trūksta jau ne milijonų, o milijardų.

- Esate geriausias šalies Konstitucijos žinovas iš Lietuvos gyventojų. Titulas labai garbingas ir įgauna dar didesnę svorį, kai žinai, kad tūkstančiai piliečių Konstitucijos niekuomet neskaitė ir ją nesidomėjo. Ar pagrindinis šalies įstatymas kasdieniame gyvenime dažnai pažeidinėjamas?
- Nesu jau toks didelis Konstitucijos žinovas, nes neturiu teisinio išsilavinimo. Sakyčiau, esu pajutęs visą dvasią. Kadaisė lankydamiis Vilniaus rotušėje pastebėjau, kad pavogta viena Temidės svarstyklė lekštelė. Kol gamino naują, Temidė nebeįgalėjo nieko teisingai pasverti, o gal ir visai prarado teisingumo įgūdžius. Kai kurių Konstitucijos skirsnių laikytis sunku, jie pažeidinėjami kasdien. Štai valstybė privilegijuoti ūkinę veiklą taip, kad ji prisidėtų prie bendros tautos gerovės. To nėra. Įvairios grupuotės dar prieš rinkimus paperka politikus ir partijas, todėl jie turi už parą atidirbti jiems, o ne piliečiams. Nevykdoma ir valstybės prievolė ginti vartotojų interesus. Keliskart pabrangęs šildymas, nepradedama ir per menkai remiama daugiabučių renovacija - tai ne vartotojų, o monopolininkų gnyimas.

Šeje per pamoką skaitėme M. Daukšos "Postilę". Tik tuo metu atsikvošėjau, kad vyksta tas pats nutautinimas, tik ne lenkinimas, o mūsų tautos rusinimas. Suvokiau, kad reikia ką nors daryti, pasitarėme su žmona, manau, gerai nebesikeičia ir jo laikais. M. Daukša mane paskatino gerbti lietuvių kalbą ir galvoti apie Tėvynės laisvę.

- Esame laisvi, bet ar didžiuojamės lietuviais gimę?
- Valstybinę kalbą puoselėjame, bet jaunimo mados gąsdina. "Eurovizijoje" Balkanų šalys dainuoja gimtąją kalbą, lietuviai nėra išdrįsę. "Vaikų Eurovizijos" nugalėtoja net pavardę pasikeitė, kad kitataučiai nevargėtų lietuvišką tardami. Jaunimo marškinėliai tik su angliškais užrašais, o norėtūsi, kad būtų parašyta "Aš myliu Lietuvą". Iš visur dar lenda baudžiaminis nutautėjimas. Taip yra todėl, kad daug kartų tauta prarado savo elitą. Bajorai su lenkėju, įsiliejo į Lenkijos kultūrą. XIX a. pabaigoje ėmė atsitokėti valstiečiai, bet visi sukilimai buvo numalšinti, elitas ištremtas ar pats pabėgo. 1918 m. atgavome Nepriklausomybę, jau buvo išugdyta profesūra, tačiau ir vėl okupacija, tremimai, elito pasitraukimas į Vakarų Europą. Taigi daug metų gyvenome be elito. Štai lenkų tautinis pasididžiavimas begalinis. Jie sako: "Mūsų Kopernikas, mūsų popiežius Jonas Paulius II, esame katalikiškiausia Europos tauta, mes laimėjome Žalgirio mūšį". Lietuvių tautinį pasididžiavimą temdo materializmas ir visumos nematymas.

- Elitą turime, bet ar jis priima atsakomybę už mūsų tautos ateitį?
- Klaida manyti, kad elitas - tai turtuoliai. Šviesuomenę sudaro mokslininkai, verslininkai, menininkai, žiniasklaidos atstovai, teisininkai, kunigai, mokytojai, gydytojai. Verslo elitas turi prisiminti atsakomybę už tautos ūkį, kad mes pagaliau atgauname tautinį orumą. Bažnyčios elitas, manau, gerai neatsižvelgia į tautos misiją. Evangelijos dvasia, geroji naujiena ragina ieškoti Dievo karalystės, tai yra dvasinių vertybių, o visa kita bus pridėta. Jei žmogaus sieloje ramu, jam mažiau reikės daiktų. Nes daiktai negali mūsų sielos pasotinti. Aš pats esu dalyvavęs maldin-gose kelionėse, patyręs gražių krikščioniškų išgyvenimų, giedodavau laidotuvsė, bet pripažinkime, kad lietuviškos šakny yra pagonybėje. Krikščionybė kitos tautos priėmė taikiai, o mes ją turėjome pamilti per prievartą. Gal todėl dar lenda baudžiaminis nutautėjimas. Taip yra todėl, kad daug kartų tauta prarado savo elitą. Bajorai su lenkėju, įsiliejo į Lenkijos kultūrą. XIX a. pabaigoje ėmė atsitokėti valstiečiai, bet visi sukilimai buvo numalšinti, elitas ištremtas ar pats pabėgo. 1918 m. atgavome Nepriklausomybę, jau buvo išugdyta profesūra, tačiau ir vėl okupacija, tremimai, elito pasitraukimas į Vakarų Europą. Taigi daug metų gyvenome be elito. Štai lenkų tautinis pasididžiavimas begalinis. Jie sako: "Mūsų Kopernikas, mūsų popiežius Jonas Paulius II, esame katalikiškiausia Europos tauta, mes laimėjome Žalgirio mūšį". Lietuvių tautinį pasididžiavimą temdo materializmas ir visumos nematymas.



Elton nuotr.

Kodėl dažname Lietuvos tarptautiniame renginyje nepasirodo įtakingų Europos Sąjungos ir kitų šalių vadovai? Ar kai kurie aukšto rango svečiai nebeužsuka dėl to, kad krito mūsų, kaip valstybės, prestižas, ar dėl to, kad neturime techninių gebėjimų juos prisikviesti? O gal tai - susimaišiusios šalies ir apskritai ES užsienio politikos pasekmė?

Kodėl ES užsienio politikoje Lietuva lieka podukros vietoje?

Apie tai prie apskritojo stalo susirinko pasikalbėti ilgametis Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, dabar - šio komiteto pirmینininko pavaduotojas Justinas KAROSAS. Seimo Užsienio reikalų komiteto ir Europos reikalų komiteto narys Egidijus VAREIKIS ir Vilniaus universiteto profesorius Renaldas GUDAUSKAS.

E.VAREIKIS: Na, žinoma, gal reikia pradėti nuo to, kad tas Baltijos jūros šalių forumas formaliai nėra net ES forumas, tai yra Baltijos šalių forumas. Taip jau atsitiko, kad visos šalys, išskyrus vieną, priklausė ES, bet anksčiau čia dalyvaudavo daug šalių, kurios visai ne ES. Sakyčiau, šiuo atveju formaliai nebuvo ES renginio. Dabar jis pats nėra toks labai svarbus, kad jį privalėtų atvažiuoti visi valstybių vadovai. Juk tai ne koks NATO susitikimas, kad ir kaip ten būtų, šio forumo rangas yra žemesnis. Tad šiuo atveju galbūt Lietuvą ir ginčiau.

Lietuvos negaliu ginti - ir turbūt jūs esate teisus - kalbant apie pastarųjų metų mūsų diplomatinę tarnybą - yra padaryta labai daug klaidų. Bijau, kad mes nusivylėme dėl to, jog anksčiau buvo ištransliuota, neva Putinas atvažiuos, dar su juo nesusitarus, paskui... Tai yra darbo brokas. Sugebėjimų reikalas ir tų valstybių noras atvažiuoti priklausu nuo visos mūsų valstybės, nuo jos prestižo, galbūt nuo vadovų noro. Buvo laikai, kai kūrėme tokį Vilniaus dešimtuką. Tada taip pat nebuvo aukšto rango, bent jau užsienio reikalų ministrus surinkom visus. Valdás Adamkus organizavo tokį Vilniaus forumą, kur iš tikrųjų atvažiuavo pakankamai daug žmonių. Dabar, kaip matote, atvažiuoja mažiau. Tai dabar jūs, kolegos, galite padiskutuoti - ar krito Lietuvos prestižas, ar krito mūsų techniniai sugebėjimai, ar tiesiog tie forumai tampa nebeįdomūs ir deklaratyvūs.

J.KAROSAS: Aš šį klausimą

praplėsciau, nes jis vis darosi įdomesnis dėl to forumo. Apskritai sakyciau taip - kodėl mes ES neretai esame užribyje ar lyg antrame plane? Manyciau, dėl to, kad labai dažnai norime būti vien iš ES lyderių. O tos pastangos mūsų užsienio politikoje neretai matomos, buvo matomos ir yra matomos. Ką tu noriu pasakyti? Kad mes kol kas vis dėlto nesugebame adekvačiai įvertinti, kas esame ir kur mes esame ir, paskilaudami šiuo įvertinimu, formuluoti savo judesius, strateginių tikslų. Vokiečių žurnalas "Stern" 1993 m. išspausdino didelį straipsnį apie Lietuvą, jame lietuviai buvo pavadinti mažais pasipūtėliais. Ką tai reiškia? Tai reiškia - ką aš ir sakyciau - nesugebančiais adekvačiai įvertinti, kur mes ir kas mes esame. Dėl to mes tampame nesimpatiški ne tik Rytuose, bet ir Vakaruose. Tada, kai vetuodami blokovome ES ir Rusijos derybas, užsienio reikalų ministras buvo Vaitiekūnas, kaip tik tada su Jūršeno vadovaujama delegacija viešėjome Vokietijoje, turėjome nemažai susitikimų Vokietijos Parlamente, vokiečiai mus puolė ir rodė, kad mums simpatizuoja dėl šio mūsų poelgio, kuris praktiškai nieko ypatingo nereiškė. Ir tokie dalykai - neadekvatus mūsų situacijos įvertinimas - pagimdo tą situaciją, kuri paskui pasireiškia jau atitinkamai apsilankymais forumuose ir t.t. O aš manau, kad tai nėra gerai. Mūsų užsienio politika turėtų būti vykdoma adekvačiai įvertintai, kas esame, kokias valstybės esame, kiek ir kaip galime padėti kitiems ir t.t. Visiškai pritariu prezidentės pasakytai formuluotei, kad elementarai ir visiškai aišku, jog vis dėlto turime pirmiausia rūpintis savo žmonių interesais, formuluodami mūsų užsienio politikos tikslus, o ne būti išmintingiausiais, kurie nori pamokyti Vakarus, kaip jiems elgtis dėl natofietikų, dujotiekų ir dar ko nors. Tie dalykai, savaime suprantama, simpatijų Lietuvai nepel-

no. Suvokiu tam tikrą ideologinį momentą - yra politikų, kurie iš to valgo duoną, ir rinkėjų, kurie tuos politikus palaiko, bet manau, kad dėl atskirų rinkėjų grupelių neturėtume naudoti bendros strateginės mūsų politikos orientacijos.

R.GUDAUSKAS: Dėl to, ką ponas Egidijus sakė apie diplomatinę tarnybą: aš nepretenduojū į kažkokią kompetenciją užsienio politikos srityje, bet teko skirti pakankamai daug laiko užsienio valstybių, tokių kaip Pietų Korėja, politikams ir verslo žmonėms. Jie sakyciu, kad pas mus pasigenda sistemingo ir nuoseklaus požiūrio į strateginius partnerius, kurie, esant galimybei, išlieka keičiantis valdžios, pozicijos ar opozicijos, ar valstybės galvoms.

Užsienio valstybių situacija, mano galva, yra labai prasta, bet šios dienos tema - kita. Lietuva buvo tiesiog fizinė erdvė, kurioje vykto tarptautiniai renginys, ir aš nenorėčiau šito reikalą kaip nors dirbtinai sureikšminti. Taip, kažkas jį neatvyko, bet jeigu sakytume, kad renginys, į kurį neatvyko labai reikšmingi žmonės, yra nelabai reikšmingas, sumažintume reikšmę tų, kurie atvyko...

Iš tikrųjų egzistuoja tas mažų pasipūtėlių sindromas. Turbūt natūraliai norisi pūstis. Labai gaila, kad tai prasiveržia per kokius strateginius pareiškimus arba neįsnaudojamos galimybės pozicionuoti pozityviai, natūraliai, realistiškai, atsiranda kažkokio dirbtinum. Tai vienareikšmiškai yra negerai.

E.VAREIKIS: Aš norėčiau šiek tiek replikuoti Justinui su humoru. Tad užduosiu tokį klausimą - kada šuo laimi: ar kai loja, ar kai uodegą vizgina? Kai mes kalbame apie užsienio politiką ir labai nesutiname, išeina taip, kad vienas sako: "Šuneli, tau reikia loti, kitaip čia tavęs niekas neišgirs". O kitas sako: "Čia, šuniuk, reikia uodegą vizginti, tada gal kaulų numes". O ar vizginti uo-

dega, ar loti, manyciau, priklauso nuo situacijos. Tikrai nenorėčiau sukilti su tuo, kad mums reikia visą laiką patylėti, klausyti ir žiūrėti, kur kas ką duoda. Ir kartais reikia mokytis ir Vakarus, ir Rytus. Manau, jeigu mes nebūtume išmokę kai kurių Vakarų politikų, kaip reikia elgtis su mumis ir su Michailu Gorbačiovu, tai su mūsų valstybe galėjo būti kitaip. 1990 m. jie dar daug ko nemokėjo. Jeigu mes tada būtume tik tai vizginę uodegą, tai vargu ar būtume pasiekę tai, ką pasiekėme. Tad protinga užsienio politika yra tokia, ku-

o, kaip pats ir paminėjai, mūsų atsiskyrimo momentais, jeigu mes taip būtume ryžtingai ir t.t. Taip ir liko, kad mes net tą štampa, kuris yra visai kito lygmens, taikome visoms situacijoms ir dėl to per daug pralaimime. Aš ir kalbu apie adekvatų situacijų vertinimą ir pagal tai pasirenkamą veiklos kryptį.

E.VAREIKIS: Tai ir noriu pasakyti. Kodėl Europos Taryboje, Strasbūre, mus vertina? Todėl, kad mes dar sugebame užimti gerą padėtį tarp buvusių Rytų ir Vakarų, bet bėda ta, kad mes per mažai investuojame



Egidijus VAREIKIS
Svečias

Užduosiu tokį klausimą - kada šuo laimi: ar kai loja, ar kai uodegą vizgina? O ar vizginti uodegą, ar loti, manyciau, priklauso nuo situacijos

ri visą laiką balansuoja ant ribos - jeigu būsi beždžionė, kuri pasaulio nekeičia, tik prie jo prisitaiko, tavo proto nepadaugės. Pagal Fridrichą Engelsą, beždžionė tapo protinga, kai ėmė keistis pasauli. Tai mums dažnai siūlo politikoje tik prisitaikyti, bet aš manau, kad, savo laime, daug ką pasiekėme ne todėl, kad tik atidžiai klausėme, ką mums sako kitų žmonių, kuri negali būti visiškai verti, bet ir dėl to, kad kartais neklausėme. Tai šioje vietoje iš tikrųjų kažkur yra riba ir nenorėčiau, kad taip nusipigintume ir pasakytume, jog vienai labai tinkamai elgiasi, o kiti labai netinkamai. Jeigu tai būtų lengva, tai užsienio politikoje...

J.KAROSAS: Palauk, aš nesitūliu prisitaikyti. Antra, manau, kad valstybės politikos ir šuns elgsenos analogija yra per daug jau subtili. Problema yra ne dėl prisitaikymo,

realizuoti, bet ne tokiu būdu, kaip mes tai darėme ir darome. Šia prasme savo žmonių interesų per užsienio politiką nerealizuojame. Kaip prezidentė sakė, žmonių interesai svarbiausia yra, o kad vertybės - savyčiai, kad žodis "pragmatizmas" apima daug ir kitų dalykų.

Jeigu mūsų užsienio politika tampa tik užsienio prekyba, tai mes iškart labai susilpnėjame, ir tada iš tikrųjų rinkoje mes tampame maža, nereikšminga šalimi - tik prekybos objektu, kurį galima pirkti, parduoti, iškeisti, ir tada jau niekas mūsų nebeklaus, ar mes su rusais norime draugauti, ar su amerikainais... Jeigu tai yra mūsų tikslas, o deja, mes patys sau įsikalėme į galvą, kad toks tikslas ir yra, Liuksemburgas yra geresnė šalis, todėl, kad ten kažkas yra daug pigiau, Lietuva geresnė šiek tiek negu Latvija ir pan. Tačiau ne tik pagal tai viskas yra matuojama, bet mes įpratome visuomenę - čia yra mūsų padaryta bėda, kad laimė yra šitame. Kodėl reikia čia mylėti Lietuvą, jeigu Airijoje moka daugiau? Airija - įdomi šalis, Lietuva - ne, užtat, kad ten moka daugiau.

Turi būti skiriamos vertybės. Jeigu mes mylime gruzinus ir jie mus myli ir už tai negauname pinigų, tai dar nereikšia, kad tai yra blogai.

J.KAROSAS: Čia akivaizdi problema, aš manau, kad tame ginče, kuris kartais iškyla, ar vertybės, ar konkretūs materialiniai, pragmatiniai dalykai, "arba... arba" netinka. Čia turi būti "ir... ir". Čia visiškai suprantama, bet tik tai klausimas kitas: kaip mes turime kaišioti tas vertybės - kaip tam tikras ideologines klėses ar, taip sakant, jas turėti kaip tam tikrą savo politikos principą ir ten, kur reikia, jį rodyti. Bet ten, kur nereikia, tai nereikia ir jo kaišioti. Dabar, žiūrėkite, dėl to Baltijos forumo. Ten tas Putinas gerai atvažiavęs ar ne, bet tai šia proga tie, kurie neturi kito būdo, kaip save parodyti, staiga Seimui meita rezoliuciją dėl Gruzijos. Tai rusų erzina. Tie dalykai ir ta mūsų pozicija jiems gerai žinoma. Ar nebuvo galima parinkti kitą laiką? Aš tik sakau kaip pavyzdį. Dėl tokių erzavimo momentų yra ir daugiau.

Valdemaras Tomaševskis ir Viktoras Uspaskichas dar rašo kreipimąsi į Europos Parlamentą,

realizuoti, bet ne tokiu būdu, kaip mes tai darėme ir darome. Šia prasme savo žmonių interesų per užsienio politiką nerealizuojame. Kaip prezidentė sakė, žmonių interesai svarbiausia yra, o kad vertybės - savyčiai, kad žodis "pragmatizmas" apima daug ir kitų dalykų.

Jeigu mūsų užsienio politika tampa tik užsienio prekyba, tai mes iškart labai susilpnėjame, ir tada iš tikrųjų rinkoje mes tampame maža, nereikšminga šalimi - tik prekybos objektu, kurį galima pirkti, parduoti, iškeisti, ir tada jau niekas mūsų nebeklaus, ar mes su rusais norime draugauti, ar su amerikainais... Jeigu tai yra mūsų tikslas, o deja, mes patys sau įsikalėme į galvą, kad toks tikslas ir yra, Liuksemburgas yra geresnė šalis, todėl, kad ten kažkas yra daug pigiau, Lietuva geresnė šiek tiek negu Latvija ir pan. Tačiau ne tik pagal tai viskas yra matuojama, bet mes įpratome visuomenę - čia yra mūsų padaryta bėda, kad laimė yra šitame. Kodėl reikia čia mylėti Lietuvą, jeigu Airijoje moka daugiau? Airija - įdomi šalis, Lietuva - ne, užtat, kad ten moka daugiau.

Turi būti skiriamos vertybės. Jeigu mes mylime gruzinus ir jie mus myli ir už tai negauname pinigų, tai dar nereikšia, kad tai yra blogai.

J.KAROSAS: Čia akivaizdi problema, aš manau, kad tame ginče, kuris kartais iškyla, ar vertybės, ar konkretūs materialiniai, pragmatiniai dalykai, "arba... arba" netinka. Čia turi būti "ir... ir". Čia visiškai suprantama, bet tik tai klausimas kitas: kaip mes turime kaišioti tas vertybės - kaip tam tikras ideologines klėses ar, taip sakant, jas turėti kaip tam tikrą savo politikos principą ir ten, kur reikia, jį rodyti. Bet ten, kur nereikia, tai nereikia ir jo kaišioti. Dabar, žiūrėkite, dėl to Baltijos forumo. Ten tas Putinas gerai atvažiavęs ar ne, bet tai šia proga tie, kurie neturi kito būdo, kaip save parodyti, staiga Seimui meita rezoliuciją dėl Gruzijos. Tai rusų erzina. Tie dalykai ir ta mūsų pozicija jiems gerai žinoma. Ar nebuvo galima parinkti kitą laiką? Aš tik sakau kaip pavyzdį. Dėl tokių erzavimo momentų yra ir daugiau.

Valdemaras Tomaševskis ir Viktoras Uspaskichas dar rašo kreipimąsi į Europos Parlamentą,



Renaldas GUDAUSKAS
Svečias

Dažnai mes kažkaip makaluojamės - tai, ką mes laikome užsienio politika Lietuvos ar kitos valstybės, yra sistemos vidaus politika iš principo

surenka daugiausia lenkų parlamentarų parašus kaip Lietuvoje engiamos tautinės mažumos. Klausykitės, neturi kur realizuoti savęs tokie žmonės, tai užsiima tokiais dalykais ir kenkia valstybei iš tiesų.

Jei kalbėtume apie Angelą Merkel, prancūzų politiką, tai pakalbėkime tiesiai: jeigu mes būtume protestavę prieš šitą Šiaurės dujotiekio vedimą per Lietuvos teritoriją, tai mes, žinoma, iš tranzito būtume daug laimėję. Dabar kas? Dabar mes ES finansuos, mes tą vamzdį atsivesime iš Lenkijos ir gausime tas pačias "Gazprom" dujas. Štai kur mūsų politikos akklumas arba neadekvatumas. Tie dalykai yra blogi. Ideologinės klėšės nustelbia realybės suvokimą. Mes suprantame, kad reikia turėti alternatyvą, reikia kurti tą strateginio saugumo koncepciją ir ją

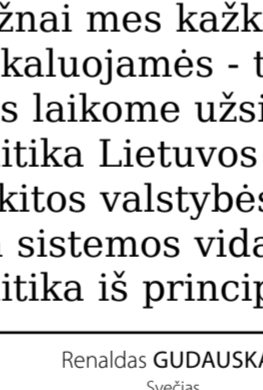
realizuoti, bet ne tokiu būdu, kaip mes tai darėme ir darome. Šia prasme savo žmonių interesų per užsienio politiką nerealizuojame. Kaip prezidentė sakė, žmonių interesai svarbiausia yra, o kad vertybės - savyčiai, kad žodis "pragmatizmas" apima daug ir kitų dalykų.

Jeigu mūsų užsienio politika tampa tik užsienio prekyba, tai mes iškart labai susilpnėjame, ir tada iš tikrųjų rinkoje mes tampame maža, nereikšminga šalimi - tik prekybos objektu, kurį galima pirkti, parduoti, iškeisti, ir tada jau niekas mūsų nebeklaus, ar mes su rusais norime draugauti, ar su amerikainais... Jeigu tai yra mūsų tikslas, o deja, mes patys sau įsikalėme į galvą, kad toks tikslas ir yra, Liuksemburgas yra geresnė šalis, todėl, kad ten kažkas yra daug pigiau, Lietuva geresnė šiek tiek negu Latvija ir pan. Tačiau ne tik pagal tai viskas yra matuojama, bet mes įpratome visuomenę - čia yra mūsų padaryta bėda, kad laimė yra šitame. Kodėl reikia čia mylėti Lietuvą, jeigu Airijoje moka daugiau? Airija - įdomi šalis, Lietuva - ne, užtat, kad ten moka daugiau.

Turi būti skiriamos vertybės. Jeigu mes mylime gruzinus ir jie mus myli ir už tai negauname pinigų, tai dar nereikšia, kad tai yra blogai.

J.KAROSAS: Čia akivaizdi problema, aš manau, kad tame ginče, kuris kartais iškyla, ar vertybės, ar konkretūs materialiniai, pragmatiniai dalykai, "arba... arba" netinka. Čia turi būti "ir... ir". Čia visiškai suprantama, bet tik tai klausimas kitas: kaip mes turime kaišioti tas vertybės - kaip tam tikras ideologines klėses ar, taip sakant, jas turėti kaip tam tikrą savo politikos principą ir ten, kur reikia, jį rodyti. Bet ten, kur nereikia, tai nereikia ir jo kaišioti. Dabar, žiūrėkite, dėl to Baltijos forumo. Ten tas Putinas gerai atvažiavęs ar ne, bet tai šia proga tie, kurie neturi kito būdo, kaip save parodyti, staiga Seimui meita rezoliuciją dėl Gruzijos. Tai rusų erzina. Tie dalykai ir ta mūsų pozicija jiems gerai žinoma. Ar nebuvo galima parinkti kitą laiką? Aš tik sakau kaip pavyzdį. Dėl tokių erzavimo momentų yra ir daugiau.

Valdemaras Tomaševskis ir Viktoras Uspaskichas dar rašo kreipimąsi į Europos Parlamentą,



Justinas KAROSAS
Svečias

Ar turi Lietuva savo ilgalaikę užsienio politikos strategiją? Frazės prasme - taip, bet konkrečia realizavimo prasme, žinoma, man ji sunkiai matoma

realizuoti, bet ne tokiu būdu, kaip mes tai darėme ir darome. Šia prasme savo žmonių interesų per užsienio politiką nerealizuojame. Kaip prezidentė sakė, žmonių interesai svarbiausia yra, o kad vertybės - savyčiai, kad žodis "pragmatizmas" apima daug ir kitų dalykų.

Jeigu mūsų užsienio politika tampa tik užsienio prekyba, tai mes iškart labai susilpnėjame, ir tada iš tikrųjų rinkoje mes tampame maža, nereikšminga šalimi - tik prekybos objektu, kurį galima pirkti, parduoti, iškeisti, ir tada jau niekas mūsų nebeklaus, ar mes su rusais norime draugauti, ar su amerikainais... Jeigu tai yra mūsų tikslas, o deja, mes patys sau įsikalėme į galvą, kad toks tikslas ir yra, Liuksemburgas yra geresnė šalis, todėl, kad ten kažkas yra daug pigiau, Lietuva geresnė šiek tiek negu Latvija ir pan. Tačiau ne tik pagal tai viskas yra matuojama, bet mes įpratome visuomenę - čia yra mūsų padaryta bėda, kad laimė yra šitame. Kodėl reikia čia mylėti Lietuvą, jeigu Airijoje moka daugiau? Airija - įdomi šalis, Lietuva - ne, užtat, kad ten moka daugiau.

Turi būti skiriamos vertybės. Jeigu mes mylime gruzinus ir jie mus myli ir už tai negauname pinigų, tai dar nereikšia, kad tai yra blogai.

J.KAROSAS: J tai galima žiūrėti dvejopai - kažkodėl jūs sakote, kad jeigu rusai mus šantažuoja su dujų kainomis, tai kalti esame mes.

J.KAROSAS: Ir mes. **E.VAREIKIS:** Tačiau mano mama - kaip tokia megztoji beretė, ji ir sako, kad rusai pakėlė kainas, lenkai trejais metais anksčiau į NATO įstojo, ir faktiškai viskas, o į ES įstojome kartu, į NATO įstojome su visais kitais Baltijos kaimynais ir dauguma kitų Vidurio Europos šalių kartu. Aš sakyciau, kad netgi tai mes padarėme labai gerai. Mes tik išsibraukėme iš sovietinių respublikų sąrašo ir sugebėjome įsirašyti į Vidurio Europos valstybių sąrašą. Mes esame viena šalių grupė su lenkais ir čekais, o ne su moldavais, gruziniais ir pan. Aš manau, kad tai yra labai didelis mūsų užsienio politikos laimėjimas. Kaip jis pasiektas - ar vizginant uodegą, ar lojant - kitas klausimas.

Dabar politika po 2004 m., kai mes įstojome visur ir mums beliko kaip pasakėlėje gyventi ilgai ir laimingai. Čia aš matau problemą, kad mes nuo 2004 m. nesugebėjome suformuluoti, kokie yra mūsų užsienio politikos tikslai ir ar užsienio politika yra reikalinga mūsų žmonėms. Mes kitados juokėmės

teruoti jokių didelių strateginių tikslų ir supratimo, ko jimai nori. **J.KAROSAS:** Žinoma, iš tiesų žmonės ta problemika nesidomi, ypač visame tradiciniame Vakarų pasaulyje, bet mes, politikai, čia kalbame, mes žinome, kad nepaisant to, žmonės domisi ar nesidomi, tai turi įtakos žmonių gyvenimui, jų interesų realizavimui. Ir nuo to, ar mes adekvačiai imamės užsienio politikos žingsnių, ar mes, įsijautę į mažų pasipūtėlių vaidmenį, imamės absoliučiai nerealistiškų esamoje situacijoje, nuo to priklauso žmonių interesų realizavimas.

Jeigu mes mokame už dujas dėl mūsų politikos tam tikro radikalaus Rusijos atžvilgiu daugiau nei Vokietija, tai, žinoma, atsiliepia žmonių gyvenimui, ir ne tik materialine, bet ir dvasine prasme. Čia aiškus dalykas. Kas būtų su mūsų dvasingumu, jeigu žmonės nebeturėtų ko valgyti?

E.VAREIKIS: J tai galima žiūrėti dvejopai - kažkodėl jūs sakote, kad jeigu rusai mus šantažuoja su dujų kainomis, tai kalti esame mes.

J.KAROSAS: Ir mes. **E.VAREIKIS:** Tačiau mano mama - kaip tokia megztoji beretė, ji ir sako, kad rusai pakėlė kainas, lenkai trejais metais anksčiau į NATO įstojo, ir faktiškai viskas, o į ES įstojome kartu, į NATO įstojome su visais kitais Baltijos kaimynais ir dauguma kitų Vidurio Europos šalių kartu. Aš sakyciau, kad netgi tai mes padarėme labai gerai. Mes tik išsibraukėme iš sovietinių respublikų sąrašo ir sugebėjome įsirašyti į Vidurio Europos valstybių sąrašą. Mes esame viena šalių grupė su lenkais ir čekais, o ne su moldavais, gruziniais ir pan. Aš manau, kad tai yra labai didelis mūsų užsienio politikos laimėjimas. Kaip jis pasiektas - ar vizginant uodegą, ar lojant - kitas klausimas.

Dabar politika po 2004 m., kai mes įstojome visur ir mums beliko kaip pasakėlėje gyventi ilgai ir laimingai. Čia aš matau problemą, kad mes nuo 2004 m. nesugebėjome suformuluoti, kokie yra mūsų užsienio politikos tikslai ir ar užsienio politika yra reikalinga mūsų žmonėms. Mes kitados juokėmės

teruoti jokių didelių strateginių tikslų ir supratimo, ko jimai nori. **J.KAROSAS:** Žinoma, iš tiesų žmonės ta problemika nesidomi, ypač visame tradiciniame Vakarų pasaulyje, bet mes, politikai, čia kalbame, mes žinome, kad nepaisant to, žmonės domisi ar nesidomi, tai turi įtakos žmonių gyvenimui, jų interesų realizavimui. Ir nuo to, ar mes adekvačiai imamės užsienio politikos žingsnių, ar mes, įsijautę į mažų pasipūtėlių vaidmenį, imamės absoliučiai nerealistiškų esamoje situacijoje, nuo to priklauso žmonių interesų realizavimas.

Jeigu mes mokame už dujas dėl mūsų politikos tam tikro radikalaus Rusijos atžvilgiu daugiau nei Vokietija, tai, žinoma, atsiliepia žmonių gyvenimui, ir ne tik materialine, bet ir dvasine prasme. Čia aiškus dalykas. Kas būtų su mūsų dvasingumu, jeigu žmonės nebeturėtų ko valgyti?

E.VAREIKIS: J tai galima žiūrėti dvejopai - kažkodėl jūs sakote, kad jeigu rusai mus šantažuoja su dujų kainomis, tai kalti esame mes.

teruoti jokių didelių strateginių tikslų ir supratimo, ko jimai nori. **J.KAROSAS:** Žinoma, iš tiesų žmonės ta problemika nesidomi, ypač visame tradiciniame Vakarų pasaulyje, bet mes, politikai, čia kalbame, mes žinome, kad nepaisant to, žmonės domisi ar nesidomi, tai turi įtakos žmonių gyvenimui, jų interesų realizavimui. Ir nuo to, ar mes adekvačiai imamės užsienio politikos žingsnių, ar mes, įsijautę į mažų pasipūtėlių vaidmenį, imamės absoliučiai nerealistiškų esamoje situacijoje, nuo to priklauso žmonių interesų realizavimas.

Jeigu mes mokame už dujas dėl mūsų politikos tam tikro radikalaus Rusijos atžvilgiu daugiau nei Vokietija, tai, žinoma, atsiliepia žmonių gyvenimui, ir ne tik materialine, bet ir dvasine prasme. Čia aiškus dalykas. Kas būtų su mūsų dvasingumu, jeigu žmonės nebeturėtų ko valgyti?

E.VAREIKIS: J tai galima žiūrėti dvejopai - kažkodėl jūs sakote, kad jeigu rusai mus šantažuoja su dujų kainomis, tai kalti esame mes.

J.KAROSAS: Ir mes. **E.VAREIKIS:** Tačiau mano mama - kaip tokia megztoji beretė, ji ir sako, kad rusai pakėlė kainas, lenkai trejais metais anksčiau į NATO įstojo, ir faktiškai viskas, o į ES įstojome kartu, į NATO įstojome su visais kitais Baltijos kaimynais ir dauguma kitų Vidurio Europos šalių kartu. Aš sakyciau, kad netgi tai mes padarėme labai gerai. Mes tik išsibraukėme iš sovietinių respublikų sąrašo ir sugebėjome įsirašyti į Vidurio Europos valstybių sąrašą. Mes esame viena šalių grupė su lenkais ir čekais, o ne su moldavais, gruziniais ir pan. Aš manau, kad tai yra labai didelis mūsų užsienio politikos laimėjimas. Kaip jis pasiektas - ar vizginant uodegą, ar lojant - kitas klausimas.

Dabar politika po 2004 m., kai mes įstojome visur ir mums beliko kaip pasakėlėje gyventi ilgai ir laimingai. Čia aš matau problemą, kad mes nuo 2004 m. nesugebėjome suformuluoti, kokie yra mūsų užsienio politikos tikslai ir ar užsienio politika yra reikalinga mūsų žmonėms. Mes kitados juokėmės

teruoti jokių didelių strateginių tikslų ir supratimo, ko jimai nori. **J.KAROSAS:** Žinoma, iš tiesų žmonės ta problemika nesidomi, ypač visame tradiciniame Vakarų pasaulyje, bet mes, politikai, čia kalbame, mes žinome, kad nepaisant to, žmonės domisi ar nesidomi, tai turi įtakos žmonių gyvenimui, jų interesų realizavimui. Ir nuo to, ar mes adekvačiai imamės užsienio politikos žingsnių, ar mes, įsijautę į mažų pasipūtėlių vaidmenį, imamės absoliučiai nerealistiškų esamoje situacijoje, nuo to priklauso žmonių interesų realizavimas.

Jeigu mes mokame už dujas dėl mūsų politikos tam tikro radikalaus Rusijos atžvilgiu daugiau nei Vokietija, tai, žinoma, atsiliepia žmonių gyvenimui, ir ne tik materialine, bet ir dvasine prasme. Čia aiškus dalykas. Kas būtų su mūsų dvasingumu, jeigu žmonės nebeturėtų ko valgyti?

E.VAREIKIS: J tai galima žiūrėti dvejopai - kažkodėl jūs sakote, kad jeigu rusai mus šantažuoja su dujų kainomis, tai kalti esame mes.

J.KAROSAS: Ar turi Lietuva savo ilgalaikę užsienio politikos strategiją? Frazės prasme - taip, bet konkrečia realizavimo prasme, žinoma, man ji sunkiai matoma



Justinas KAROSAS
Svečias

Ar turi Lietuva savo ilgalaikę užsienio politikos strategiją? Frazės prasme - taip, bet konkrečia realizavimo prasme, žinoma, man ji sunkiai matoma

realizuoti, bet ne tokiu būdu, kaip mes tai darėme ir darome. Šia prasme savo žmonių interesų per užsienio politiką nerealizuojame. Kaip prezidentė sakė, žmonių interesai svarbiausia yra, o kad vertybės - savyčiai, kad žodis "pragmatizmas" apima daug ir kitų dalykų.

Jeigu mūsų užsienio politika tampa tik užsienio prekyba, tai mes iškart labai susilpnėjame, ir tada iš tikrųjų rinkoje mes tampame maža, nereikšminga šalimi - tik prekybos objektu, kurį galima pirkti, parduoti, iškeisti, ir tada jau niekas mūsų nebeklaus, ar mes su rusais norime draugauti, ar su amerikainais... Jeigu tai yra mūsų tikslas, o deja, mes patys sau įsikalėme į galvą, kad toks tikslas ir yra, Liuksemburgas yra geresnė šalis, todėl, kad ten kažkas yra daug pigiau, Lietuva geresnė šiek tiek negu Latvija ir pan. Tačiau ne tik pagal tai viskas yra matuojama, bet mes įpratome visuomenę - čia yra mūsų padaryta bėda, kad laimė yra šitame. Kodėl reikia čia mylėti Lietuvą, jeigu Airijoje moka daugiau? Airija - įdomi šalis, Lietuva - ne, užtat, kad ten moka daugiau.

Turi būti skiriamos vertybės. Jeigu mes mylime gruzinus ir jie mus myli ir už tai negauname pinigų, tai dar nereikšia, kad tai yra blogai.

J.KAROSAS: Jeigu mes sakytume, kad jie ir išvadavo mus, ir okupavo, tai būtų viena kalba, o kai mes sakome, kad tik okupavo - jau problema.

teruoti jokių didelių strateginių tikslų ir supratimo, ko jimai nori. **J.KAROSAS:** Žinoma, iš tiesų žmonės ta problemika nesidomi, ypač visame tradiciniame Vakarų pasaulyje, bet mes, politikai, čia kalbame, mes žinome, kad nepaisant to, žmonės domisi ar nesidomi, tai turi įtakos žmonių gyvenimui, jų interesų realizavimui. Ir nuo to, ar mes adekvačiai imamės užsienio politikos žingsnių, ar mes, įsijautę į mažų pasipūtėlių vaidmenį, imamės absoliučiai nerealistiškų esamoje situacijoje, nuo to priklauso žmonių interesų realizavimas.

Jeigu mes mokame už dujas dėl mūsų politikos tam tikro radikalaus Rusijos atžvilgiu daugiau nei Vokietija, tai, žinoma, atsiliepia žmonių gyvenimui, ir ne tik materialine, bet ir dvasine prasme. Čia aiškus dalykas. Kas būtų su mūsų dvasingumu, jeigu žmonės nebeturėtų ko valgyti?

E.VAREIKIS: J tai galima žiūrėti dvejopai - kažkodėl jūs sakote, kad jeigu rusai mus šantažuoja su dujų kainomis, tai kalti esame mes.

J.KAROSAS: Ir mes. **E.VAREIKIS:** Tačiau mano mama - kaip tokia megztoji beretė, ji ir sako, kad rusai pakėlė kainas, lenkai trejais metais anksčiau į NATO įstojo, ir faktiškai viskas, o į ES įstojome kartu, į NATO įstojome su visais kitais Baltijos kaimynais ir dauguma kitų Vidurio Europos šalių kartu. Aš sakyciau, kad netgi tai mes padarėme labai gerai. Mes tik išsibraukėme iš sovietinių respublikų sąrašo ir sugebėjome įsirašyti į Vidurio Europos valstybių sąrašą. Mes esame viena šalių grupė su lenkais ir čekais, o ne su moldavais, gruziniais ir pan. Aš manau, kad tai yra labai didelis mūsų užsienio politikos laimėjimas. Kaip jis pasiektas - ar vizginant uodegą, ar lojant - kitas klausimas.

Dabar politika po 2004 m., kai mes įstojome visur ir mums beliko kaip pasakėlėje gyventi ilgai ir laimingai. Čia aš matau problemą, kad mes nuo 2004 m. nesugebėjome suformuluoti, kokie yra mūsų užsienio politikos tikslai ir ar užsienio politika yra reikalinga mūsų žmonėms. Mes kitados juokėmės

teruoti jokių didelių strateginių tikslų ir supratimo, ko jimai nori. **J.KAROSAS:** Žinoma, iš tiesų žmonės ta problemika nesidomi, ypač visame tradiciniame Vakarų pasaulyje, bet mes, politikai, čia kalbame, mes žinome, kad nepaisant to, žmonės domisi ar nesidomi, tai turi įtakos žmonių gyvenimui, jų interesų realizavimui. Ir nuo to, ar mes adekvačiai imamės užsienio politikos žingsnių, ar mes, įsijautę į mažų pasipūtėlių vaidmenį, imamės absoliučiai nerealistiškų esamoje situacijoje, nuo to priklauso žmonių interesų realizavimas.

Jeigu mes mokame už dujas dėl mūsų politikos tam tikro radikalaus Rusijos atžvilgiu daugiau nei Vokietija, tai, žinoma, atsiliepia žmonių gyvenimui, ir ne tik materialine, bet ir dvasine prasme. Čia aiškus dalykas. Kas būtų su mūsų dvasingumu, jeigu žmonės nebeturėtų ko valgyti?

E.VAREIKIS: J tai galima žiūrėti dvejopai - kažkodėl jūs sakote, kad jeigu rusai mus šantažuoja su dujų kainomis, tai kalti esame mes.